

1971

–

RICHARD PAUL LOHSE

–

Voor zijn kunst en de daarin ontwikkelde compositietechnieken die grote mogelijkheden inhouden voor het hedendaagse bouwen, waarin de compositie van industrieel vervaardigde standaardonderdelen om nieuwe technieken vraagt.

In 1970 is al besloten dat de Sikkensprijs 1971 zal gaan naar de Zwitserse kunstenaar Richard Paul Lohse. Hij staat reeds jaren op een intern lijstje van genomineerden en aangezien er is afgesproken de prijs afwisselend toe te kennen aan een gevestigd kunstenaar en een onbekend kunstenaar of recent verschijnsel, lijkt Lohse een mooie tegenhanger van de hippies.

De eerste Sikkensprijsjury had een voorkeur voor geometrie en systematiek, hetzij rationeel, hetzij meer mystiek. Lohse is typisch een vertegenwoordiger van de 'Sikkensprijs oude stijl', namelijk op formele beeldmiddelen gericht, rationeel en methodisch, geometrisch-abstract en zich bezig houdend met problemen die zuiver betrekking hebben op de kunst, de vormexperimenten op het platte vlak. Het juryrapport spreekt dan ook veelzeggend over 'problemen die in de voorgaande kunststromingen [=kubisme en De Stijl, pt] aan de orde gesteld werden'. Deze zou Lohse op rationele en systematische wijze hebben opgelost. De maatschappelijke overwegingen zijn, achteraf bezien, secundair en vrijblijvend: 'Voor Lohse is het schilderen het model van een heldere, veelzijdige humane ordening die onmisbaar is voor de toekomstige organisatie van de maatschappij', aldus de laatste zin in de catalogus bij zijn overzichtstentoonstelling in 1970.

Omstreeks dat jaar ondervindt Lohse een herwaardering, wanneer juist de seriële denkwijze in de minimal art en de conceptuele kunst een rol speelt. De bovengenoemde overzichtstentoonstelling is samengesteld door Harald Szeemann, die tot 1969 directeur was van de Kunsthalle Bern. De expositie is al getoond in Stockholm, Hannover, Bern en München, als deze in het Van Abbemuseum in Eindhoven wordt geopend. Het volgende en laatste station is het Haags Gemeentemuseum.

In de motivatie van het Sikkensprijsbestuur wordt hij geroemd om zijn nieuwe compositietechnieken die hij op basis van rationaliteit ontwikkelde. Deze hebben, gecombineerd met zijn 'geëmotioneerde benaderingswijze van de kunstzinnige opgaaf' geleid tot

een schilderkunst van hoge artistieke waarde. De betekenis van zijn werk acht de jury tevens van groot belang voor de werking van kleur in het dagelijks leefmilieu: zijn compositietechnieken zouden nieuwe mogelijkheden kunnen aanwijzen voor de vormgeving van industrieel vervaardigde standaardonderdelen voor het hedendaagse bouwen.

In het Van Abbemuseum wordt die avond de overzichtstentoonstelling van zijn werk geopend, waarbij de Zwitserse kunstcriticus Eugen Gomringer een inleiding houdt.